

Льченко М.Ю. Академік НАН України, д.т.н.,
Цурін О.П. к.т.н., с.н.с.
Цурина Н.О.
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут»

НТУУ «КПІ» У РЕЙТИНГУ WEBOMETRICS

Існують декілька відомих рейтингів ВНЗ, що використовують дані, отримані з Інтернет, і один з найбільш популярних – Webometrics [1]. Цей рейтинг публікується лабораторією Cybermetrics, яка ставить собі на меті стимулювати наукові організації і вчених представляти результати своїх досліджень у мережі. «За допомогою цих рейтингів ми маємо намір додатково мотивувати дослідників у всьому світі до публікації все більшого числа наукових матеріалів в InterNet, роблячи їх доступними для колег і людей, де б вони не знаходилися»

Рейтинг Webometrics публікується з 2004 року двічі на рік – у січні і липні, і включає понад 20000 (у 2009 році 18000) ВНЗ з усього світу. Розглядаються тільки організації із власними доменами і враховується тільки один (найбільший) домен, якщо їх декілька. Поле НТУУ «КПІ» – kpi.ua. Усі сайти, розміщені в цій доменній зоні, впливають на загальні показники і рейтинг університету.

У 2012 році авторами внесено низку змін у методологію розрахунку рейтингу. Введено новий параметр EXCELLENCE (Висока якість) - наукові статті, що опубліковані авторами університету в журналах, проіндексованих базою SCOPUS, та входять до складу 10% статей, найбільш цитованих у своїх наукових галузях за версією Scimago Group [5]. Вага 15 %. Замість окремих параметрів Rich Files та Scholar запропоновано OPENNESS (Відкритість) – кількість, розміщених на сайті ВНЗ файлів у форматах .pdf, .doc (.docx) та .ppt, проіндексованих академічною пошуковою системою Google Scholar. Вага 15%. Параметр ІМПАКТ (Вплив) тепер розраховується за даними Majestic SEO та ahrefs. Вага

Наше положення в рейтингу за 4 роки: у 2009 р. НТУУ "КПІ" зайняв 2137 місце у світі (3-тє місце серед ВНЗ України), у 2010 р. – 2428 місце (6-тє місце серед ВНЗ України), у 2011 р. – 1325 місце (2-ге місце серед ВНЗ України), у 2012 р. – 713 місце (перше місце серед ВНЗ України). Зниження місця у 2010 році було пов'язано із переходом від адреси ntu-kpi.kiev.ua (на ній ми були більше 10 років) до kpi.ua.

За результатами рейтингування 2012 року найбільшого успіху досягнуто за показником OPENNESS (62 місце). Це відобразило активну роботу, проведену зі створення і супроводження сайтів журналів НТУУ «КПІ». Якщо у 2009 році було лише 4 сайти журналів, що видавалися

університетом, то у 2012 році їх 21. Найгірша ситуація із показником EXCELLENCE - 2392 місце, як наслідок малої присутності у SciVerse Scopus.

Варто зазначити, що найкращий чеський ВНЗ зайняв 81 місце у літньому рейтингу Webometrics 2012 року; перший у Німеччині - 88; РФ - 177; Естонії - 387; Білорусі - 590. Таким чином, ВНЗ з країн з аналогічною мовною та економічною ситуацією мають кращі результати. Тому перед університетом стоїть задача покращення представлення ВНЗ у глобальному телекомунікаційно-інформаційному середовищі.

Розглянемо, що зроблено у попередні роки.

- Всі підрозділи зібрано на домені kpi.ua
- Встановлено on-line зв'язок з усіма Web-адміністраторами та Web-майстрами;
- Розроблено і реалізовано принципи рейтингу по вебметричним параметрам підрозділів НТУУ «КПІ»;
- Створено Web-сайт на якому відображуються вебметричні рейтинги інститутів, факультетів, кафедр, журналів та конференцій;
- Розроблено інтегрований Web-ресурс журналів, які видаються в НТУУ «КПІ», з форумом, який дозволив підняти параметр Google Scholar.

Найбільш ефективним інструментом виявився рейтинг сайтів підрозділів, який будується на основі вебметричних даних. Рейтинг проводиться по 5 групам: факультети та інститути, журнали, конференції - раз на місяць; кафедри, сукупний рейтинг навчально-наукових підрозділів - раз у квартал. Оприлюднення результатів здійснюється за адресою <http://webometr.kpi.ua>.

З жовтня 2011 року лабораторія Інформ НТО КПІ-Телеком розраховує сукупний рейтинг підрозділів, який включає дані усіх сайтів, закріплених за факультетами/інститутами НТУУ «КПІ» - сайти кафедр, студентські, наукові, навчальні та сайти викладачів, щоб мати можливість визначити підрозділи, які роблять найбільший внесок у загальний результат. Це дозволило включити в аналіз дані більшості з 260 сайтів університету.

Окрім показників, які використовуються Webometrics, рейтинг сайтів навчально-наукових підрозділів КПІ включає додаткові параметри, які дозволяють опосередковано оцінити індексованість та авторитетність сайтів: індексованість регіональними пошуковими ресурсами, ТИЦ, PR. Ці параметри є важливими для просування інформаційних ресурсів ВНЗ та аналізуються іншими мережевими рейтингами. Включення додаткових показників також дозволяє уникнути ситуацій штучного збільшення параметрів, що може наразити університет на мережеві санкції.

Рейтингування внесло змагальний компонент у роботу підрозділів зі своїми Web-сайтами, а включення студентських та викладацьких сайтів сприяє розширенню контенту та підвищенню відповідальності авторів.

За результатами рейтингування сайтів кафедр і факультетів виділяється 2 зони: сіра та жовта. В сіру зону потрапляють проблемні сайти, які не

супроводжуються, підпали під санкції пошукових систем або зазнали хакерських атак. У жовтій знаходяться підрозділи із мінімальним внеском у загальний результат університету. Відповідно до зон проводиться індивідуальна робота із адміністраторами сайтів.

Сьогодні вже не можна зібрати інформацію, створити сайт і забути про нього. Рейтинги сайтів університетів вимагають від керівництва та науковців ВНЗ постійної присутності в мережі – там має бути не просто адміністративна інформація про керівництво і адреса будівлі, а різнопланова інформація з усіх сфер життя підрозділу для всіх категорій користувачів. Сайт підрозділу має стати точкою доступу до потрібної для користувачів інформації. Яким же чином можна покращити положення підрозділу в рейтингу? Основним засобом залишається зміна мережевої політики. Дії можуть бути такими: розширювати інформаційне наповнення сайту за рахунок оригінального контенту; анонсувати і висвітлювати навчальні та наукові події; розміщувати наукові роботи викладачів та співробітників; сприяти включенню журналів у базу SCOPUS; проводити он-лайн конференції та інші мережеві акції.

НТУУ “КПІ” – найбільший університет в Європі. І наша мета – гідне представлення його в InterNet.

1. Ranking Web of Universities <http://webometrics.info/>